

ACTIVISME

Fight the system, build the movement

Verslag van het eerste Belgisch-Nederlandse Klimaatactiekamp. Op weg naar Kopenhagen!

Anneleen Kenis, Elke Van Royen & Lien Vrijders

Aanleiding

Van 7 tot 18 december komen staats- en regeringsleiders van over de hele wereld naar Kopenhagen voor de vijftiende VN-klimaatconferentie (COP-15). Het belooft de grootste klimaatconferentie te worden die ooit heeft plaatsgevonden. Bovendien wordt deze conferentie voorgesteld als onze laatste kans om ontwrichtende klimaatverstoringen alsnog tegen te gaan. Vele milieubewegingen sparen dan ook kosten noch moeite om daar aanwezig te zijn en hun eisen kenbaar te maken. In de paniek over het laatste oordeel dreigt echter elke kritische bekommernis overboord gegooid te worden. Uit vrees voor het afspringen van de onderhandelingen wordt al bij voorbaat water bij de wijn gedaan.

‘Liever een slecht akkoord dan geen akkoord.’ Maar is dat wel zo? Is het wel verstandig om zomaar elke maatregel toe te juichen om het klimaat te redden? Wat te denken van zogenaamde propere steenkool, nog meer kernenergie, biobrandstoffen, carbon capture and storage en zogenaamde green new deals? Of: hoe zich te positioneren ten opzichte van de marktlogica die werd geïntroduceerd in Kyoto, en nu nog uitgebreid dreigt te worden door emissiehandel, cleandevlopmentmechanismen enzovoort?

Er is meer dan één reden om te betwijfelen dat de VN-onderhandelingen de klimaatcrisis zullen oplossen. We staan vandaag immers niet dicht bij een reductie van broeikasgassen dan toen de onderhandelingen vijftien jaar geleden begonnen. Integendeel, de emissies blijven stijgen, terwijl het zogenaamde emissiereductiesysteem (de emissiehandel) bepaalde bedrijven toelaat door te gaan met vervuilen en tezelfdertijd torenhoge winsten te boeken. Bovendien dreigen de voorgestelde oplossingen de bestaande sociale ongelijkheden alleen maar te versterken. Zoals het vandaag wereldwijd in activistenkringen klinkt: ‘Het is tijd om deze neoliberale illusies achter ons te laten. Rechtvaardige en blijvende oplossingen zullen niet van bedrijven, de huidige politici of supranationale instellingen komen, maar moeten van onderuit gecreëerd en afgedwongen worden.’

Er is inderdaad een beweging nodig die het systeem in vraag durft te stellen, en de strijd tegen de klimaatverandering verbindt met de strijd voor sociale rechtvaardigheid en democratie van onderuit. Het Belgisch-Nederlandse Klimaatactiekamp, dat van 3 tot 9 augustus 2009 plaatsvond in de haven van Antwerpen (Berendrecht), was in onze contreien een eerste stap in het opbouwen van zulke beweging.

Yes we camp!

Vrijdagavond 31 juli 2009, 23 uur: de spanning stijgt. Een honderdtal activisten uit België en Nederland heeft zich in de omgeving van het te bezetten terrein verzameld. De laatste instructies worden doorgegeven, wegbeschrijvingen uitgedeeld. Met de steun van organisaties zoals GroenFront!, Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid, Eyfa, JNM, Indymedia, Aardewerk en vele andere, was een groep van meer dan vijftig activisten al vele maanden in de weer om het kamp op touw te zetten. Maar als we er deze nacht niet in slagen het beoogde terrein te bezetten, dreigt het hele plan in het water te vallen. De bezetting van het terrein is dan ook tot in de puntjes voorbereid: politiesprekers zijn gebriefd, het *legal team* staat paraat en alle mogelijke scenario's zijn tot in de details doorsproken.

Hoe belangrijk lobbying en gedragsverandering ook kunnen zijn, ze dreigen de milieukwestie verder te depolitiseren: de structurele oorzaken worden niet in vraag gesteld.

Het startsein wordt gegeven. Plots komen van alle kanten lichtjes naar het kampterrein: het zijn colonnes van fietsen, bussen en camionettes. Bliksemsnel wordt materiaal uitgeladen. Grote tenten worden opgezet, de keuken wordt geïnstalleerd, een waterleidingsysteem aangelegd en zelfs de eerste composttoiletten gebouwd. Met een grote groep gaat het werk snel. Tegen vier uur 's nachts lijkt de belangrijkste kampinfrastructuur

er te staan. De geur van warme thee en koffie vult de lucht. Het terrein is nu van ons. De deelnemers mogen toestromen.

Daar zitten we dan, vlakbij de Schelde, op de grens van de gemeente Berendrecht. Een prachtig stukje natuur. Een van de laatste in de buurt van de Antwerpse haven. De rust en het groen kunnen op geen duidelijker manier contrasteren met wat aan de overkant van het water ligt: de Antwerpse petrochemie in haar volle glorie. Dit zijn de kleuren en klanken van de Antwerpse haven: een veld van lichtjes, afbrandfakkels en een allesdoordringend gezoem van draaiende motoren. We bevinden ons vlakbij de terreinen van industriereuzen zoals BASF en Monsanto. Wat verder dampen ook de koeltorens van de kerncentrales van Doel. Nog niet zichtbaar, maar voor ons toch al heel aanwezig, zijn de terreinen van een van de grootste Belgische steenkooloverslagplaatsen: ons actiedoelwit ABT.

Wie op een aantal spectaculaire bezettingsdagen en dito vechtpartijen met de politie had gehoopt, mag voorlopig op zijn kin kloppen. Alles verloopt opmerkelijk rustig. De zon straalt en het kamp wordt verder opgebouwd. Dat vraagt wel wat werk, te meer omdat we het kampterrein in even goede staat willen achterlaten als we het gevonden hebben. We zijn hier immers niet alleen gekomen om actie te voeren, we willen ook een voorbeeld stellen van hoe het anders kan. En dus bouwen we composttoiletten, zetten we hernieuwbare energievoorzieningen op (windmolens, zonnepanelen en energiefietsen) en koken we overheerlijke veganistische maaltijden. Veganistische maaltijden zijn niet alleen een stuk gezonder, ecologischer en diervriendelijker dan het klassieke vlees-met-patatten-en-blaadje-sla-gerecht, ze maken ook dat onze uitwerpselen een stuk makkelijker composteerbaar zijn en binnen afzienbare tijd dienst kunnen doen als mest voor enkele ecologische tuinen in de buurt. Verder installeren we een kinderruimte, een welkomsttent, een mediabus en een EHBO-post.

Als er dan toch politie arriveert, lijkt die meer de bureaucratische ingesteldheid van het Belgische politiekorps te willen demonstreren, dan ons ook maar een haar in de

weg te leggen. Het verhaal gaat als volgt. Twee agenten stappen uit de wagen: 'Hebben jullie een vergunning om deze bussen te parkeren?' Onze politiewoordvoerder: 'Euh, neen, maar het lijkt me logisch dat als je een terrein bezet, je ook geen vergunning hebt voor het parkeren van de bussen die daarbij horen ...' Politieagent (peinzend): 'Mhmm, daar zit iets in ... oké, laat dan maar staan ...' En even later: 'Wij zijn eigenlijk van de scheepvaartpolitie, dus zorg vooral dat je niet in het water valt, want dan kom je bij ons terecht' en weg zijn ze.

Ook buurtbewoners komen een kijkje nemen. Aanvankelijk vinden ze het een beetje raar dat mensen aan de rand van de haven willen kamperen. Maar naarmate er meer artikels over het kamp in de pers verschijnen en het duidelijker wordt waarvoor we hier zijn, groeit de steun en de sympathie. Zo komen er mensen vertellen dat ze ziek zijn, en dat dit volgens hun arts het gevolg is van de vervuiling in de haven. Anderen hebben het dan weer over de steeds verdere uitbreiding van de haven, en hoe hun leefomgeving vervuild en bedreigd wordt. Er is veel interesse voor de wijze waarop we zelf hernieuwbare energie produceren, en ook een kopje bio-fairtradekoffie kan de meeste bezoekers smaken.

Clean energy now

Het centrale thema van het Klimaatactiekamp is energievoorziening. Zo'n 8 procent van de elektriciteitsproductie in België komt van steenkool, 30 procent van gas, en 58 procent komt van kernenergie. Niet veel redenen om te juichen dus.

Zeker niet als we daarbij ook het geplande beleid voor de toekomst onder de loep nemen. Ook al is steenkool de meest vervuilende bron van elektriciteitsproductie, toch plant de Duitse multinational E.ON nieuwe steenkoolcentrales in België, onder andere in de Antwerpse haven, vlakbij de plaats waar we een week lang onze tenten opslaan. De kans is groot dat de bouwvergunning goedgekeurd wordt, dus er valt geen tijd te verliezen om deze absurditeit een halt toe te roepen.¹

Ook Electrabel verdient de nodige aandacht. Hoewel steeds meer *nieuwe* multinationals, zoals E.ON, een deel van de markt in handen trachten te krijgen, is Electrabel nog steeds veruit de grootste energieproducent in het land. Electrabel produceert haar energie bijna uitsluitend op basis van fossiele brandstoffen en kernenergie. Bovendien kon Electrabel zijn kolen- en kernenergiecentrales tussen 1971 en 2003 versneld afschrijven door de Belgische consumenten hoge energieprijzen op te leggen. Nu deze energiecentrales zijn afbetaald, boekt het bedrijf gigantische surpluswinsten. Het zou nog enigszins aanvaardbaar zijn, mochten deze winsten in de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen gestoken worden. Dat gebeurt echter niet².

Het zogenaamd *maatschappelijk debat* rond kernenergie gaat trouwens helemaal de verkeerde kant op. Naast de schrik dat het licht definitief zou uitgaan na de sluiting van de laatste kerncentrale, borrelt steeds vaker de drogreden op dat kernenergie een antwoord zou bieden op de klimaatverandering³. Het is hoog tijd deze flagrante leugens de kop in te drukken en de tegenstem een duidelijk gezicht te geven. Steeds meer mensen pikken niet langer dat voor macht en geldgewin milieu en mensen worden uitgebuit. Er is actie nodig.

Het Klimaatactiekamp wou alvast een eerste steen leggen door een paar honderd actiebereide mensen rond dit thema samen te brengen. De centrale boodschap van het kamp is dat we steenkool moeten laten waar het zit: onder de grond.

Daarnaast komen ook tal van andere thema's aan bod op het kamp. Meer dan vijftig verschillende workshops, debatten en trainingen staan op het programma: van praktische doe-het-zelfworkshops, zoals het knutselen van portefeuilles uit tetrabrikken of permacultuurtechnieken, tot meer theoretische debatten over ecosocialisme of groen kapitalisme, en praktijkvoorbeelden zoals Transition Towns of de rol die vakbonden kunnen spelen in de klimaatstrijd. Wim Van Hees (vzw Ademloos) komt een felgesmaakt verhaal vertellen over de Lange Wapper. Bram Claeys (BBL) heeft het over de geplande bouw van de nieuwe steenkoolcentrale in de haven. Daarnaast vinden er dagelijks actietrainingen plaats, gaande van het kiezen van geschikte actiedoelwitten, tot het vormen van affiniteitsgroepen en het leren faciliteren van vergaderingen. En natuurlijk zou het programma niet compleet zijn geweest zonder de leuke optredens 's avonds.

Op deze manier is het kamp in zijn geheel eigenlijk al een directe actie: de bezetting van het terrein, het samenleven op alternatieve wijze... Je kunt aan den lijve ondervinden dat het niet moeilijk hoeft te zijn om met weinig (hernieuwbare) energie een gezellige tijd te beleven.

Uiteindelijk namen er tussen 400 en 500 mensen deel aan het kamp (of aan een deel ervan). Veel mensen tussen de 20 en 35 jaar, maar ook flink wat ouderen en jongeren. Heel wat gezinnen ook, met in totaal een 30-tal kinderen, die zich bijzonder hebben geamuseerd. Veel groene anarchisten, ecosocialisten, en mensen uit tal van milieubewegingen en -organisaties. Een divers links allegaartje. Bovendien gaven de bijna honderd activisten van over heel Europa en zelfs verder, een kleurrijk internationaal karakter aan het geheel. Het kamp ademde dan ook een fijn andersglobalistisch sfeertje uit.

Don't just talk, act!

Een ander punt waarop deelnemers aan het Klimaatactiekamp elkaar vinden, is de nood om actief te participeren in het politieke debat over de klimaatkwesitie. De tijd dringt en het blijft maar de verkeerde kant op gaan. Beslissingen worden boven de hoofden van mensen genomen. Ondanks vele inspanningen van actiegroepen en milieubewegingen om belangrijke thema's op de politieke agenda te plaatsen, gebeurt er bitter weinig. En mogelijkheden voor participatie rond klimaat zijn beperkt tot onbestaande. De enige rechtsgeldige stem die je krijgt van bedrijven en regeringen is die van consument. En wat je daarmee kunt zeggen, is niet dat wat op je lippen ligt. Het lijkt vaak of niets wat je doet iets uithaalt, dus waarom nog moeite doen?

Een andere optie is het zoeken naar manieren waarop je kunt duidelijk maken dat trop te veel is, dat je inspraak wil omdat jouw lot en dat van vele anderen op het spel staan. Een middel hiertoe is *directe actie*. Het is niet altijd voor iedereen duidelijk wat daar precies mee wordt bedoeld. Voor sommigen heeft het een negatieve en zelfs agressieve bijklank. Toch heeft directe actie niets met geweld of het overtreden van de wet te maken. Wel is het een manier om je uit het verlamdend gevoel van machteloosheid te bevrijden. In plaats van een passieve rol waarbij je je schikt naar de keuzes die voor jou worden genomen, kies je voor een actieve rol waarbij je zelf mee het verschil probeert te maken. Kortom: 'directe actie is kiezen voor geweldloosheid en een keuze voor radicale democratie: voor een samenleving waar je met je 'tegenstanders' samenleeft, waar conflicten tot uiting kunnen komen, en met geweldloze middelen worden opgelost. Geweldloosheid is dus niet een kwestie van tactiek, maar een fundamentele keuze.'⁴

Verskillende directe acties werden dan ook vanuit het kamp georganiseerd. De acties startten op de eerste dag met een kleine bezetting van het kantoor van Delta, een Nederlands energiebedrijf dat recentelijk plannen bekend maakte om een nieuwe kernreactor te bouwen. Later in de week viel een bataljon van clowns de kerncentrales van Doel aan, en ongeveer 50 activisten voerden actie rond het Sint-Annabos waar 100 hectare bos met kappen bedreigd wordt door de geplande bouw van de Lange Wapperbrug. Sommige van de bordjes en spandoeken die we daar toen aan de bomen bevestigden, hangen er vandaag nog steeds. De actie rond de Lange Wapper werd afgesloten met een Critical Mass Bike Ride, en op donderdag 6 augustus werd een supermarkt op de Antwerpse Meir verrast door een groepje activisten die de vleesafdeling sloot om zo mensen te informeren over de gevolgen van vleesconsumptie op klimaatverandering.

Stop Climate Killer Coal

Terwijl de week vordert, geraken meer en meer kampdeelnemers vooral in de ban van de voorbereiding van de massale directe actie die voor vrijdag 7 augustus op het programma staat. Het doel is om de Antwerpse Bulk Terminal (ABT) voor één dag te sluiten, en de pers kondigt dat ook openlijk aan. ABT is een van de belangrijke invoerhavens van steenkool in de Benelux en bevoorraadt de meeste steenkoolcentrales in België, en zelfs sommige in Nederland en Duitsland. De steenkool is afkomstig van de VS, Colombia en Zuid Afrika, en wordt vaak in ecologisch en sociaal problematische omstandigheden ontgonnen.

Dag na dag wordt het actievoorstel op een open en democratische wijze in plenaire meetings verder uitgewerkt door iedereen die betrokken wil zijn. Op vrijdag ligt er een algemeen actieplan waarbinnen affiniteitsgroepen hun eigen kleine deelacties kunnen plannen als onderdeel van het grotere geheel. Dit alles wordt ondersteund door training, een legal team en een mediagroep. Uiteindelijk nemen meer dan 200 mensen deel aan de actie die ze zelf mee hebben vormgegeven.

Op vrijdagochtend 7 augustus vertrekken tientallen kleine groepjes activisten in de richting van het terrein van ABT. De actie is geen geheim en het bedrijf heeft dan ook zijn voorzorgen genomen: de weg is geblokkeerd door containers. Sommige actievoerders hebben hiervan handig gebruik gemaakt om de nacht door te brengen en zo bij verrassing nog veel vroeger op het terrein te staan. Zelf vertrekken we met de ochtenddauw.

Na een wandeling van een goed halfuur doorheen struikgewas, komen we bij de rand van het bedrijventerrein. Vanaf dan zijn we officieel op illegaal terrein. Voor ons geldt echter de stelling: 'We doen iets illegaals om een groter misdrijf te stoppen'. Beschut door het dichte struikgewas dalen we de dijk af die het bedrijfsterrein aan het zicht van de ruimere omgeving onttrekt. We zetten ons op de spoorweg die steenkool in en uit de terminal voert: vanaf dat moment blokkeren we de werking van het bedrijf.

Het bedrijfsterrein is erg groot en open, waardoor ons affiniteitsgroepje van ver andere groepen activisten kan zien zitten, klimmen of muziek maken. Al gauw komen ook politiecombi's ons vergezellen. Hoe goed je een directe actie op voorhand ook plant, op het moment zelf is het toch telkens weer improviseren. In de sfeer van het

Gelobbyde duurzame consumptie is het in hetzelfde bedje ziek: ze gaat mee in de marktlogica van vraag en aanbod, en het reduceren van mensen tot producenten en/of consumenten.

kamp houden we een snelle vergadering, waarbij we met consensus beslissen om met ons groepje een ander deel van de spoorweg, wat verder weg, te bezetten. Het doel is de actie in haar geheel zo lang mogelijk te laten duren en het lijkt ons dat verschillende groepjes, verspreid over het terrein, minder beheersbaar zijn voor de politie dan één grote groep. De andere actievoerders rondom ons doen aparte acties. Een enorm spandoek met 'Clean energy now!' wordt aan een brug opgehangen, terwijl elders de spoorweg een toneel is van protestmuziek.

De politie blijft een hele tijd op een afstand en geeft niet de indruk te willen ingrijpen. Plots komen ze alsnog op ons af. We haken onze armen in elkaar en blijven rustig zitten. Een tiental agenten toeren boven ons uit. Behoorlijk volgens het boekje vertelt de chef ons dat hij 'de opdracht heeft gekregen om ons te arresteren'. We kunnen kiezen om ons vrijwillig te laten boeien of niet. Hoewel we dit niet hadden afgesproken, zwijgen we allemaal en blijven we zitten. Na een korte aarzeling wordt het startsein toch gegeven en worden we een voor een van de anderen losgemaakt

De klimaatcrisis is eerder een crisis van de maatschappij dan een crisis van de natuur.

en met meer of minder geweld geboeid en in een klein politiebuisje opgesloten. Het is heet in de bus, die geschikt is voor acht mensen, maar waar wij met twaalf in worden vastgehouden. Door ons in de kleine ruimte in bochten te wringen, kunnen

we enkele slokken van onze waterflesjes drinken en zweet uit elkaars ogen vegen.

Wat later verhuizen we naar een grotere politiebuis, waar we in een soort kooien gestopt worden. Een voor een worden we gefouilleerd, onze bezittingen afgenomen en krijgen we een nummer op onze arm. De opmerkingen en vragen van de agenten zijn vaak intimiderend. Zo krijgt bijvoorbeeld een van de activistes te horen: 'Als je een meisje bent, moet je je wel zo kleden!' Als activist krijg je een heel ander beeld van de politie dan over het algemeen bij de bevolking leeft. 'De politie uw vriend?' Enkel als je een burger zonder kritisch gedachtegoed bent. Het duurt weer enige tijd voor de bus vertrekt en we naar het politiekantoor van Antwerpen Luchtbal worden gevoerd, waar we eigenlijk alleen nog maar een papier moeten tekenen dat we in en uit het kantoor zijn geweest en dat we onze persoonlijke spullen hebben teruggekregen. Weer op vrije voeten! Na een telefoontje komen andere deelnemers van het Klimaatactiekamp ons ophalen, met water, soep, boterhammen en felicitaties.

Later blijkt dat behalve ons groepje van negen, slechts een zestal anderen gearresteerd waren. Dit terwijl een kleine honderd activisten de sporen en het terrein hadden bezet. De verklaring kwam nadien. Kort voor de actie was er blijkbaar een bliksemsnelle juridische procedure in gang gezet, met als resultaat een eenzijdig verzoekschrift om het terrein niet te betreden. Dit wil zeggen dat nadat de deurwaarder je het document betekend heeft, je verplicht bent onmiddellijk het terrein te verlaten, met het risico anders een dwangsom van 20.000 euro per uur, per persoon op je dak te krijgen. Wij kregen dit document pas te zien nadat we gearresteerd waren, maar bij de meeste andere activisten hadden ze blijkbaar de moeite van arrestatie zelfs niet meer genomen. Hoewel de meeste activisten niet inzitten met een arrestatie of zelfs een nachtje cel, kan niemand een dwangsom van 20.000 euro of meer betalen, dus op die manier is de actie snel gedaan. Met deze, voor de ordediensten wel erg handige manier om acties in de kiem te smoren, verdwijnt echter elk actie- of stakingsrecht. Vakbonden en activisten onderzoeken momenteel volop hoe ze dit kunnen tegengaan.

In totaal namen een kleine 200 mensen die dag actief deel aan de bezetting van de ABT-kolenoverslag. Tal van spandoeken zijn opgehangen, verschillende treinen zijn tegengehouden en naar verluidt zou er een boot leeg vertrokken zijn omdat die niet

geladen kon worden.

Naast de directe actiegroepen hielden ook de ouders en kinderen van het kamp een manifestatie die doorheen het dorp naar de kolenoverslagplaats ging. De hele duur van de actie demonstreerden zij aan de voorzijde van het bedrijf. De mediabelangstelling was vrij groot: er waren filmploegen van VRT, RTBF, Kanaal Z en ATV, en in nagenoeg alle nationale kranten verschenen artikels over de actie.

Fight the system

Voorlopig is het veeleer zeldzaam dat er rond de klimaatkwesie directe acties plaatsvinden. De meeste milieubewegingen kiezen ervoor om via lobbying te trachten de boot van koers te laten veranderen. Voor de *gewone* burger promoten ze duurzame consumptie en andere vormen van individuele gedragsverandering als de geprefereerde actiestrategie.

Of: terwijl de klimaatverandering steeds hallucinante proporties aanneemt, moeten wij de reclamefolders recyclen die we ongevraagd in de bus krijgen, het vlees uit ons broodje kaas proberen te vissen en de subsidievoorwaarden voor zonnepanelen trachten te ontrafelen.

Hoe belangrijk lobbying en gedragsverandering ook kunnen zijn, ze dreigen de milieukwesie verder te depolitiseren. De structurele oorzaken van de klimaatkwesie worden immers niet in vraag gesteld.

In het geval van lobbying gaat men, daarentegen, samenwerken met de vertegenwoordigers van dat systeem in de (ijdele) hoop hen alsnog te overtuigen het hier of daar wat bij te sturen. Doordat duurzame consumptie helemaal meegaat in de marktlogica van vraag en aanbod, en het reduceren van mensen tot producenten en/of consumenten, is het in hetzelfde bedje ziek. Men tracht oplossingen te vinden binnen de geglobaliseerde vrijmarkteconomie, terwijl alle tekenen erop wijzen dat het juist de inherente groei- en uitbuitingsdynamiek van deze vrije markt is die als hoofdverantwoordelijke voor de klimaatcrisis aangewezen moet worden.

Hiermee gaat de tendens samen om de klimaatverandering voor te stellen als een soort jammerlijk neveneffect van een verder als het ware perfect systeem. De oplossingen die naar voren worden geschoven, zijn er dan ook allemaal op gericht zo snel als mogelijk terug te keren naar *business as usual*. Bovendien bedienen ze zich van net dezelfde elementen als diegenen die de crisis veroorzaakt hebben. Exemplarisch hiervoor is de tendens naar nog meer markt, met als prototype het emissiehandelsysteem. Niet alleen zijn dit soort oplossingen gevaarlijke illusies, ze verbergen ook dat de klimaatcrisis eerder een crisis van de maatschappij is dan een crisis van de natuur.

Hierdoor wordt aan de vraag voorbijgegaan in welk soort maatschappelijk systeem wij leven en hoe het komt dat dat tot milieudestructie leidt. Als landen zoals België de Kyotonormen al zullen halen, dan zal dat eerder door de economische crisis dan door het emissiehandelsysteem zijn. Dit vertelt iets over waar de klepel hangt, en ook over de paradox van alles vermarkten.

Build the movement

In plaats van in een soort apocalyptische blindheid elk mogelijk voorstel te omhelzen dat ook maar een schijn van oplossing voor het klimaatprobleem in zich draagt, vraagt een effectieve én sociaal rechtvaardige oplossing dan ook in eerste instantie een analyse van de grondoorzaken van het probleem.

Dit vereist dat we de sociale ongelijkheid en machtsverhoudingen in binnen- en buitenland weer leren zien en hoe die door het huidige systeem gecreëerd, in stand gehouden en versterkt worden. Het is niet zonder betekenis dat mensen uit het Zuiden gemiddeld maar een fractie van uw en mijn energie verbruiken, dat het Amerikaanse leger een gigantische oliebruiker is, en dat E.ON op een moment dat iedereen weet hoe onduurzaam fossiele brandstoffen zijn, toch beslist om nieuwe kolencentrales te bouwen. Een effectieve en sociaal rechtvaardige oplossing vereist dan ook, in eerste instantie, dat we het systeem in vraag durven te stellen.

In tweede instantie vraagt het de moed om in conflict te gaan met de dragers van die macht. Als we naar de geschiedenis van de sociale strijd kijken, zien we telkens weer dat men het conflict aanging. Zonder conflict zouden arbeiders nog steeds meer dan twaalf uur per dag werken en hadden vrouwen nog steeds geen stemrecht gehad. De heersende ideologie vraagt dat we met alles en iedereen *samenwerken*. Een effectieve en sociaal rechtvaardige aanpak van de klimaatkwestie vereist echter dat we buiten die hegemonie durven te treden.

Vandaar dat we, samen met de internationale Climate Justice Actionbeweging, oproepen om in december acties te organiseren, hier of in Kopenhagen. We willen niet zomaar de regeringen toejuichen wanneer ze tot een of ander akkoord komen. We willen hun oplossingen contesteren, als die asociaal en ineffectief blijken te zijn.

In Kopenhagen staan meerdere internationale acties op het programma. Op zaterdag 12 december, *Global Climate Action Day*, is er een grote internationale manifestatie in de stad. Zondagmorgen 13 december is er een bezetting van de haven van Kopenhagen gepland, het symbool bij uitstek van de nefaste sociale en ecologische gevolgen van de globale vrijemarkteconomie. Op woensdag 16 december zal getracht worden om de conferentie voor één dag over te nemen en om te vormen tot *People's Summit for Climate Justice*. De bedoeling is om op die manier minstens gedurende één dag onze punten op de agenda te zetten. Dit is een agenda die van onderuit komt: een agenda van klimaatrechtvaardigheid en echte oplossingen.

Wil je meer weten over de acties, over hoe je in Kopenhagen kan geraken en waar je accommodatie vinden kan? Wil je meer weten over wat je in België kunt doen? Of wil je meer weten over onze oplossingen? Surf dan naar www.klimaatactiekamp.org (Belgische website) of www.climate-justice-action.org (internationale website) of kom naar een van de informatiesessies die de komende maanden op verschillende plaatsen in België georganiseerd zullen worden. NU moet er iets gebeuren. Doe mee en bouw mee aan een klimaatbeweging die gaat voor radicale verandering van onderuit!

Bio

Lien Vrijders studeerde biologie en milieuwetenschappen aan de KULeuven en Universiteit van Antwerpen en is momenteel werkzaam bij de Vlaamse Milieumaatschappij als beleidsmedewerker drinkwater, maar is in de eerste plaats kritisch burger en klimaatactivist.

Robin Elke Van Royen is leerkracht, maar vooral activist. Sinds even in de klimaatbeweging, sinds wat langer rond feminisme en genderactivisme binnen de vzw Genres Pluriels, de Drag Kings of Brussels en de Feministische ActieBende uit Gent. Kortom, een creatieve, actieve wereldburger.

Anneleen Kenis is master in de psychologie, duurzame ontwikkeling, en menselijke ecologie. Momenteel is ze als onderzoekster verbonden aan de KULeuven (departement Aard- en Omgevingswetenschappen) waar ze werkt aan een doctoraat over ecologisch burgerschap en politisering. Ze is actief in het internationale Climate Justice Action Network, en organiseerde deze zomer mee het eerste Belgisch-Nederlandse klimaatactiekamp.

Noten

1. Het openbaar onderzoek voor de stedenbouwkundige vergunning loopt tot 7 oktober. Verschillende organisaties roepen burgers op om een bezwaarschrift in te dienen, maar de uiteindelijke beslissing ligt bij de Vlaamse regering.
2. Tot overmaat van ramp besliste de federale regering onlangs om de kerncentrales 10 jaar langer open te houden. Doordat er jarenlang twijfel werd gezaaid over het al dan niet uitstellen van de kernuitstap, bleven grote investeringen in alternatieve, hernieuwbare energiebronnen uit. Dit wordt nu te gemakkelijk als argument gebruikt.
3. Zie o.a. de campagnes van het Nucleair Forum, die onder het mom van een maatschappelijk debat rond de voor- en nadelen van kernenergie deze laatste willen promoten.
4. zie www.vredesactie.be